

Onderwerp Onderbreking project 'S.C.H.O.O.N'. vanwege bromaat
Versienummer 2022.05.16
Dossiernummer 2573
D&H datum dinsdag 19 april 2022
Wijze agenderen Openbaar

1. Het gevraagde besluit

1. Kennis te nemen van het advies om vanwege de strengere norm voor bromaat het deelproject 'Zoetwaterfabriek' niet, zoals eerder besloten in februari 2019 bij het besluit over S.C.H.O.O.N., op basis van ozon techniek uit te voeren.
2. Het deelproject Zoetwaterfabriek te onderbreken en de opgave mee te nemen in de verkenning van het project Toekomst AWZI De Groote Lucht om te onderzoeken of het mogelijk is om alsnog de doelstellingen van de Zoetwaterfabriek te kunnen realiseren. Dit wordt meegenomen na besluitvorming over nieuwbouw/renovatie DGL.
3. Het deelproject Groot onderhoud zandfilter te onderbreken en de opgave mee te nemen in de verkenning van het project Toekomst AWZI De Groote Lucht om te onderzoeken of het mogelijk is om alsnog de doelstellingen van de Zoetwaterfabriek te kunnen realiseren. Dit wordt meegenomen na besluitvorming over nieuwbouw/renovatie DGL.
4. Voor het deelproject 'Waterharmonica' (het andere onderdeel van S.C.H.O.O.N.) te laten onderzoeken welke alternatieven er zijn voor het alsnog realiseren van de Waterharmonica om daarmee zo goed mogelijk te voldoen aan de gestelde doelen van 'Nieuw Waterland' het kwaliteitsprogramma van de Blankenburgverbinding, na instemming van de Bestuurlijke Afstemgroep Blankenburgverbinding.

2. Aanleiding

Bij het zuiveren van afvalwater met behulp van ozon kan bromaat ontstaan. Onlangs is er meer duidelijkheid gekomen over de wettelijke norm en bent u hierover geïnformeerd. Realisatie van de oorspronkelijk geplande Zoetwaterfabriek is met deze strenge norm niet mogelijk. Er moet worden vastgesteld of het mogelijk is om de doelstellingen van de Zoetwaterfabriek als onderdeel van S.C.H.O.O.N. alsnog te behalen en hoe die eventueel gerealiseerd kunnen worden.

Daarvoor is een wijziging nodig van het eerder door de verenigde vergadering genomen investeringsbesluit van 19 februari 2019 voor 'S.C.H.O.O.N.'.

Door in te stemmen met bovengenoemde voorgestelde besluiten kan worden verkend of van de hieronder beoogde doelstellingen van 'S.C.H.O.O.N.', alsnog zoveel mogelijk kunnen worden behaald. Over deze doelstellingen heeft Delfland afspraken gemaakt in het kader van 'Nieuw Waterland' het kwaliteitsprogramma van de Blankenburgverbinding, te weten:

1. Verwijdering medicijnresten en ander micro's uit het effluent van AWZI DGL;
2. Doorspoelen van de zwemplas de Krabbeplass om de kans op overlast door blauwalg te verkleinen;
3. Zoetwater behouden in het gebied in droge perioden;
4. Natuurcompensatie voor Rijkswaterstaat in verband met de aanleg van de Blankenburgverbinding voor eind 2024;

Dossiernummer: 2573

5. Landschappelijke waarde toevoegen door uitvoering van het Landschapsplan (Nieuw-Waterland).

Voorgesteld wordt de eerste doelstelling mee te nemen in de verkenning van het project 'Toekomst AWZI De Groote Lucht (DGL)' nadat de verenigde vergadering van Delfland op 7 juli 2022 heeft besloten over nieuwbouw of renovatie van deze zuiveringsinstallatie. In het huidige referentieontwerp van DGL is uitgegaan van realisatie van de oorspronkelijke Zoetwaterfabriek. In het verdere ontwerp kunnen de doelstellingen van de Zoetwaterfabriek worden meegenomen, waarbij de benodigde ontwerpwijzigingen en gewijzigde kosten en effecten (bijvoorbeeld verbruik van energie en chemicaliën, oppervlakte, geur etc.) in beeld worden gebracht.

Doelstellingen twee tot en met vijf hebben betrekking op de Waterharmonica, het andere deelproject van 'S.C.H.O.O.N.'. Voor het behalen daarvan worden op dit moment verschillende scenario's verkend. De uitkomst daarvan wordt in het najaar van 2022 ter besluitvorming voorgelegd aan de verenigde vergadering.

Voorafgaand hieraan wordt hierover advies ingewonnen bij de Bestuurlijke Afstemgroep van de Blankenburgverbinding (BAG).

Omdat wij nog achter de doelstellingen staan van de zoetwaterfabriek (schoon water vanuit het zuiveringsproces terug brengen in het beheergebied) maar gelet op de eerdere besluitvorming over het project 'Toekomst AWZI DGL' in juli 2022, wordt u nu gevraagd het project Zoetwaterfabriek te onderbreken en de ambities in een later stadium te realiseren in de renovatie of nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht.

3. Beoogd effect

In dit voorstel wordt een alternatieve route voorgesteld om het behalen van zo veel mogelijk doelstellingen van S.C.H.O.O.N. mogelijk te blijven maken, nu gebleken is dat door strengere normstelling uitvoering van het deelproject ZWF niet mogelijk is.

4. Kernboodschap

In S.C.H.O.O.N. wordt gewerkt aan de deelprojecten Zoetwaterfabriek en Waterharmonica, met de volgende doelstellingen:

1. Verwijdering medicijnresten en ander micro's uit het effluent van AWZI De Groote Lucht;
2. Doorspoelen van de zwemplas de Krabbeplass om de kans op overlast door blauwalg te verkleinen;
3. Zoetwater behouden in het gebied in droge perioden;
4. Natuurcompensatie voor Rijkswaterstaat in verband met de aanleg van de Blankenburgverbinding voor eind 2024;
5. Landschappelijke waarde toevoegen door uitvoering van het Landschapsplan (Nieuw-Waterland).

Er is gebleken dat er een strengere norm komt voor de aanwezigheid van bromaat in oppervlaktewater. Daardoor is het niet verantwoord om het geplande deelproject op basis van de voorgestelde techniek uit te voeren.

Delfland kijkt daarom of en hoe het extra zuiveren van afvalwater kan worden meegenomen in het ontwerp van de nieuwe/te vernieuwen AWZI De Groote Lucht. Er zal dan op zijn vroegst in 2028 zoetwater worden geproduceerd.

In de tussenliggende periode wordt onderzocht of en op welke wijze alsnog de doelstellingen kunnen worden gehaald.

5. Historie – eerdere besluitvorming

Blankenburgverbinding

- 16 augustus 2016 Bilaterale Bestuursvereenkomst Blankenburgverbinding Hoogheemraadschap van Delfland-RWS;

Dossiernummer: 2573

S.C.H.O.O.N.

- 30 augustus 2016: Deelovereenkomst m.b.t. schadevergoeding Havenbedrijf Rotterdam-Delfland (kenmerk 1395807);
- 14 februari 2019: besluit verenigde vergadering investeringsvoorstel project S.C.H.O.O.N. (dossiernummer 1047);
- 25 juni 2020: besluit verenigde vergadering investeringsvoorstel Collectieve zuivering gewasbeschermingsmiddelen AWZI Nieuwe-Waterweg (1315);
- 25 mei 2021: brief verenigde vergadering 'Stand van zaken collectieve zuivering AWZI Nieuwe Waterweg' (kenmerk 15166039881);
- 25 mei 2021: brief verenigde vergadering 'Stand van zaken project S.C.H.O.O.N.' kenmerk 1519881);
- 6 juli 2021: brief verenigde vergadering 'Uitstel aanbesteding Waterharmonica project S.C.H.O.O.N.';
- 15 september 2021: commissie Waterveiligheid en Waterketen 'agendering brief 'Uitstel aanbesteding Waterharmonica project S.C.H.O.O.N.';
- 25 november 2021: informatieve verenigde vergadering onderwerp 'Ozon en bromaat, Presentatie Voortgang CZ en S.C.H.O.O.N.';
- 21 december 2021: brief verenigde vergadering 'Stand van zaken collectieve zuivering AWZI Nieuwe Waterweg en Project S.C.H.O.O.N. (kenmerk 1567458);
- 23 februari 2022: commissie Waterveiligheid en Waterketen agendering brief 'Stand van zaken collectieve zuivering AWZI Nieuwe Waterweg en Project S.C.H.O.O.N. (kenmerk 1567458) en mondelinge toelichting stand van zaken door de portefeuillehouder.

'Toekomst AWZI De Groote Lucht'

- 15 juli 2021: VV heeft ingestemd met verdere uitwerking van nieuwbouw van AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen op de locatie Vergulde Hand West als voorlopig voorkeursalternatief voor de toekomst van deze zuivering;
- 30 maart 2022: beeldvormende commissie WVK ter voorbereiding op het definitieve besluit over renovatie of nieuwbouw van AWZI DGL

6. Regelgeving en Beleid

Bromaat

- Predicaat Zeer Zorgwekkende Stof (ZZS)

Na het RIVM onderzoek met betrekking tot de norm voor bromaat heeft bromaat in september 2021 het predicaat ZZS gekregen.

Dit overheidsbeleid is vastgelegd in het Activiteitenbesluit. Dit verplicht bedrijven hun lozingen en uitstoot van ZZS naar lucht en water te voorkomen. Als dat niet haalbaar is, dan moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt (minimalisatieverplichting).

Per 1 januari 2016 geldt deze minimalisatieverplichting voor alle Zeer Zorgwekkende Stoffen.

- Norm

In april 2022 heeft de wetgever de norm vastgesteld voor de bromaatconcentratie in het oppervlaktewater; te weten 1 µg/l als jaargemiddelde milieukwaliteitseis.

Overige Regelgeving en beleid

Hiervoor wordt verwezen naar het eerdere VV-investeringsvoorstel van S.C.H.O.O.N. d.d. 19 februari 2019.

7. Financiën

S.C.H.O.O.N. is ontstaan uit het kwaliteitsprogramma van de Blankenburgverbinding 'Nieuw Waterland' en bestaat uit twee deelprojecten, de Waterharmonica en de Zoetwaterfabriek inclusief Groot Onderhoud Zandfilter. In tabel op de volgende pagina is opgegeven welke bedragen er beschikbaar zijn gesteld en de huidige financiële ruimte per (deel)project. De financiële opbouw verschilt per (deel)project, zo wordt de Waterharmonica volledig door derden ('Nieuw Waterland') gefinancierd, de Zoetwaterfabriek voor een deel door derden en het Zandfilter volledig door Delfland.

Dossiernummer: 2573

De bijdrage van 'Nieuw Waterland' aan S.C.H.O.O.N. is door Delfland ontvangen. Het totale bedrag van €9.378.169 is verdeeld tussen de Waterharmonica (€7.614.000) en de Zoetwaterfabriek (€1.764.169). Bij de Zoetwaterfabriek is €1.674.500 gebruikt van het beschikbaar gestelde krediet.

Project	IP	Krediet	Bijdrage Nieuw Waterland	Bijdrage RWS (comp EHS)	Andere bijdragen	Gerealiseerd	Ruimte
Waterharmonica	€ 11.365.000	€ 10.600.000	€ 7.614.000	€ 3.751.000		€ 1.875.000	€ 8.725.000
Zoetwaterfabriek	€ 8.895.000	€ 8.025.000	€ 1.764.169		€2.306.200	€ 1.674.500	€ 6.350.500
Zandfilter	€ 2.330.000	€ 2.100.000				€ 81.500	€ 2.018.500

In het VV-besluit van 14 februari 2019 (DMS 1413035) is vermeld dat de door het Havenbedrijf betaalde compensatie voor het verdiepen van de Nieuwe Waterweg ingezet zal worden voor het verlagen van de kapitaallasten van de Zoetwaterfabriek/productie van zoet water.

Met Rijkswaterstaat is afgesproken dat de bijdrage wordt ontvangen bij start realisatie van de Waterharmonica (compensatie Natuur Netwerk Nederland, voorheen EHS). Bij de oplevering van de Zoetwaterfabriek wordt de bijdrage van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (verwijdering medicijnresten) beschikbaar gesteld.

Over de (toekomstige) bijdrage voor het verwijderen medicijnresten, wordt overlegd met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt gesproken over compensatie van de al gemaakte kosten voor de ontwikkeling van een ozoninstallatie voor de Zoetwaterfabriek. Immers: de nieuwe regelgeving heeft ertoe geleid dat we voorliggende voorstel moeten doen, extra onderzoeken zijn uitgevoerd, en we mogelijk meerkosten krijgen bij de realisatie van de doelen van de Zoetwaterfabriek.

8. Duurzaamheid

De in de investeringsvoorstellen gestelde ambities met betrekking tot duurzaamheid zijn nog steeds bereikbaar. Door het mee te nemen in de verkenning Toekomst DGL biedt dit kansen om meer duurzaamheidsambities te realiseren.

9. Organisatorische en personele consequenties

N.v.t.

10. OR

N.v.t.

11. Risico's en beheersmaatregelen

- Zoetwaterfabriek/Waterharmonica (S.C.H.O.O.N.)

Risico 1.

Het lukt niet om op de nieuwe/vernieuwde AWZI 'De Groote Lucht' binnen de kaders water te produceren dat voldoet aan de normen (waaronder KRW, zwemwater etc), met als gevolg een desinvestering en het niet halen van de doelen van S.C.H.O.O.N.

Beheersmaatregel

Er is door andere waterschappen bijvoorbeeld al met actief kool ervaring opgedaan. Het lijkt inderdaad dus mogelijk en daarmee is het risico kleiner dan bij een niet beproefde

Dossiernummer: 2573

techniek. Binnen de verkenning Toekomst DGL wordt onderzocht wat de voor- en nadelen zijn van de betreffende technieken op basis waarvan een afweging wordt gemaakt.

Risico 2.

Delfland loopt (een deel van) de bijdrage van derden mis.

Beheersmaatregel

Met de verstrekkers van derdengelden in gesprek blijven over het behoud van de bijdragen bij de gewijzigde scope. Voor wat betreft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat daarbij ook in gesprek gaan over compensatie van de reeds gemaakt kosten voor het Zoetwaterfabriek-project met ozon.

Risico 3.

Het imago van Delfland wordt geschaad doordat het niet toepassen van ozon niet wordt begrepen door de partners binnen 'Nieuw Waterland' en/of de omgeving.

- Beheersmaatregel

Zorgvuldig en tijdig communiceren dat bij de toepassing door Delfland specifieke omstandigheden spelen (hoog bromidegehalte en hoge ozondosering vanwege hoog verwijderingsrendement) die maken dat dit de enige juiste keuze is.

Daarbij krachtig uitdragen dat:

Delfland haar verantwoordelijkheid heeft genomen en binnen een jaar kans heeft gezien om op basis van nieuwe inzichten zodanig de koers heeft gewijzigd dat wordt verkend of de beoogde doelstellingen alsnog kunnen worden behaald.

Delfland steeds in gesprek is geweest en alle belanghebbenden steeds transparant en tijdig heeft geïnformeerd en dat ook in de volgende fase zal blijven doen.

Risico 4.

De projecten lopen uit waardoor eventuele tijdelijke maatregelen voor het verkleinen van de kans op blauwalg in zwemplas de Krabbeplas voor extra kosten zorgen.

Beheersmaatregel

Goede afspraken maken binnen 'Nieuw Waterland' over te nemen (tijdelijke) maatregelen om de kans op blauwalg in zwemplas de Krabbeplas te verkleinen en over de kostenverdeling.

12. Communicatie (in- en extern) en participatie

Vanaf het moment dat Delfland is geconfronteerd met een (mogelijke) nieuwe norm, is steeds tijdig en zorgvuldig hierover gecommuniceerd naar en met alle belanghebbenden

Na besluiten:

- Als D&H heeft besloten komt er een stukje in de D&H Nieuwbrief
- Als de VV heeft besloten komt er een nieuwsbericht. Of er iets in de vv nieuwsbrief komt, dat bepaalt de vv zelf.
- De betrokken stakeholders worden geïnformeerd over de door de VV genomen besluiten.
- Mogelijk persbericht.

13. Bekendmaking en vervolgprocedure

N.v.t.

14. Bevoegd orgaan

Intern

D&H voor de dagelijkse aangelegenheden en de voorbereiding van de door de VV te nemen besluiten (Wsw. art. 84).

Dossiernummer: 2573

VV voor het vaststellen van de investeringsplannen en het toekennen van kredieten.
(Wsw. art. 99).

Extern

Verantwoordelijke partijen die de 'derdengelden' beschikbaar hebben gesteld.

15. Toelichting

In mei 2021 bent u geïnformeerd over de onduidelijkheid die speelt over de toekomstige, wettelijke norm voor bromaat en de doorwerking daarvan op een tweetal projecten die Delfland in voorbereiding heeft, te weten:

- project Zoetwaterfabriek (brief 25 mei 2021, kenmerk 1519881);
- project Collectieve Zuivering (brief 25 mei 2021, kenmerk 1516603).

Beide installaties zijn gebaseerd op de toepassing van ozon-oxidatie techniek. Deze techniek is destijds beoordeeld als Best Beschikbare Techniek.

Nadeel van de techniek is dat door de reactie van ozon met in het influent aanwezige bromide bromaat wordt gevormd. Ten tijde van de pilot Zoetwaterfabriek DGL en het ontwerp van de beide installaties was er geen Nederlandse norm voor bromaat. Bij het ontwerp is daarom uitgegaan van de Zwitserse norm.

Toen bekend werd dat er een Nederlandse norm voor bromaat in de maak was, zijn om desinvestering te voorkomen de betreffende projecten stilgelegd in afwachting van deze Nederlandse norm.

In december 2021 hebben wij u schriftelijk geïnformeerd over het uitblijven van duidelijkheid over de komende normering, de toepassing van de regels met betrekking tot het zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)-beleid en de mogelijkheden om andere zuiveringstechnieken toe te passen. Daarbij is een doorkijk gegeven voor de onderstaande drie (deel-)projecten die direct, dan wel indirect consequenties ondervinden als gevolg van de aanscherping van de norm voor bromaat.

1. Collectieve Zuivering: onderzoek naar een alternatieve (gecombineerde) zuiveringstechniek loopt nog op basis van een inmiddels door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat vastgestelde norm. U wordt hierover na de zomer geïnformeerd;
2. S.C.H.O.O.N. deelproject Zoetwaterfabriek (incl. zandfilter): onderbreken van het project volgens voorliggend voorstel. De opgave wordt meegenomen in het project Toekomst AWZI DGL. In het op te stellen Voorlopig Ontwerp (VO) van de toekomstige zuivering zal inzichtelijk worden gemaakt of en hoe de productie van zoetwater kan worden gerealiseerd. Oplevering van het VO is naar verwachting eind 2023 met het oog op in bedrijfname in 2028;
3. S.C.H.O.O.N. deelproject Waterharmonica: onderzoek naar scenario's loopt. Besluitvorming verenigde vergadering in najaar 2022, gebaseerd op besluit Bestuurlijke Afstemgroep Blankenburgverbinding vanwege derdengelden. De Waterharmonica wordt immers voor honderd procent gefinancierd door derden.

De bovenstaande besluiten dienen te worden genomen om de beoogde doelstellingen alsnog te kunnen bereiken en de daarvoor bestemde gelden hiervoor beschikbaar te houden.

Tijdpad:

Waterharmonica – besluitvorming najaar 2022

Zoetwaterfabriek – meenemen in Voorlopig Ontwerp eind 2023

16. Bijlagen

N.v.t.

Dossiernummer: 2573

Onderwerp Onderbreking project 'S.C.H.O.O.N'. vanwege bromaat
Dossiernummer 2573

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 19 april 2022, dossiernummer 2573;

gelezen het positieve advies van de commissie Waterveiligheid en Waterketen.

Overwegende dat:

- Er een nieuwe norm voor bromaat in oppervlaktewater is vastgesteld.
- De oorspronkelijke ZWF (op basis van ozon) bromaat zou gaan produceren ruim boven de nieuwe norm, hiermee is de ZWF niet maakbaar.
- Een ZWF (op basis van een andere techniek) op de huidige DGL niet mogelijk is.
- Het extra zuiveren van het afvalwater als aangescherpte doelstelling kan worden meegenomen in het project verkenning Toekomst DGL.
- Delfland zich realiseert dat de beoogde doelstellingen van de ZWF niet op tijd gehaald worden.
- De eerder beschikbaar gestelde financiële middelen ten behoeve van de doelstellingen van de ZWF, beschikbaar blijven.
- Voor het deelproject Waterharmonica alternatieven worden onderzocht waarmee mogelijk alsnog kan worden voldaan aan de gestelde doelen van 'Nieuw Waterland'.

Gelet op:

- artikel 77 en 99 van de Waterschapswet;

Besluit:

1. Kennis te nemen van het advies om vanwege de strengere norm voor bromaat het deelproject 'Zoetwaterfabriek' niet, zoals eerder besloten in februari 2019 bij het besluit over S.C.H.O.O.N., op basis van ozon techniek uit te voeren.
2. Het deelproject Zoetwaterfabriek te onderbreken en de opgave mee te nemen in de verkenning van het project Toekomst AWZI De Groote Lucht om te onderzoeken of het mogelijk is om alsnog de doelstellingen van de Zoetwaterfabriek te kunnen realiseren. Dit wordt meegenomen na besluitvorming over nieuwbouw/renovatie DGL.
3. Het deelproject Groot onderhoud zandfilter te onderbreken en de opgave mee te nemen in de verkenning van het project Toekomst AWZI De Groote Lucht om te onderzoeken of het mogelijk is om alsnog de doelstellingen van de Zoetwaterfabriek te kunnen realiseren. Dit wordt meegenomen na besluitvorming over nieuwbouw/ renovatie DGL.
4. Voor het deelproject 'Waterharmonica' (het andere onderdeel van S.C.H.O.O.N.) te onderzoeken welke alternatieven er zijn voor het alsnog realiseren van de Waterharmonica om daarmee zo goed mogelijk te voldoen aan de gestelde doelen

Dossiernummer: 2573

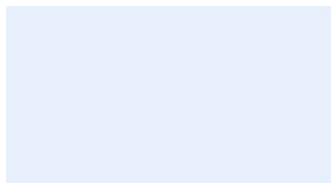
van 'Nieuw Waterland' het kwaliteitsprogramma van de Blankenburgverbinding,
na instemming van de Bestuurlijke Afstemgroep Blankenburgverbinding.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 2 juni 2022.

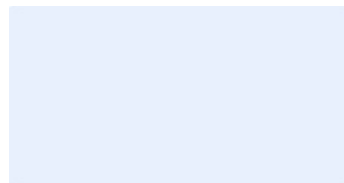
De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

de voorzitter,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt